

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl. Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătinându-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se inapoiază.

Numeri singlaritici a 5 cr. se vînd la Tipografia „soc. pe acțiun Numeri singlaritici a 20 bani se vînd la librăria G. Cărlan, Ploest

Invitare de abonament

la

„TRIBUNA“

Cu 1 Ianuarie 1899 v. încep noue abonamente lunare, cuartale, semestrale și anuale.

Domnii abonenți sînt rugați a grăbi, ou reinvoirea abonamentelor lor, pentru regulata expediție a foil.

Abonamentele se fac prin mandate postale și numai pentru un timp, care începe ou prima și se termină ou ultima luni, după stilul vechiu.

Table with subscription rates: Anual cost 14 fl., Semestral 7 fl., Trilunar 3 fl., Lunar 1 fl.

Este în interesul dlor abonenți, oa adresele să fie însemnate oât se poate de corect și legibil. Domnii abonenți vechi sînt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fășile, în care li-s'a trimis „Tribuna“ pîna ou m.

Administrațiunea

Din Bucovina.

Sub conducerea unui mareșal român, cu mesaj imperial celit și în limba română, și între ovațiuni sincere, nefățărte, pentru Impăratul și Ducele Bucovinei Francisc Iosif I., așa s'a deschis dieta provincială a Bucovinei. S'a deschis și s'a închis, după-ce în patru ședințe și-a exhaustat întreaga ordine de zi. Sîntem teriții a putē înregistra, că jînăra deputaților români, cari fac parte din această dietă, a fost exemplară, în toate privințele.

Inchegați în partidul național, finënd neclintit la programul național și sub devisa solidarității naționale, s'au afirmat deputații români din Bucovina ca un corp național unitar și conștient, care a știut să deie drept cu adversarul coalizat, spulberând toate metehnele, cari au voit să răpească poporului român din această frumoasă țeară, rolul conducător în afacerile țerei, deși poporul român este singurul element eminent de guvernament în această țeară, de care este legat prin sângele strămoșilor sei.

De aceea, deși în minoritate, căci sînt 13 față de 18, învingerea a fost pe partea lor. Și a fost frumoasă învingerea raportată de ei. Și mai frumoase sînt însă declarațiunile făcute de mareșalul țerei, în fața întregii diete. Sînt niște declarații egite din inimă curată românească, cari formează totodată un vot solemn pentru viitoarea luptă ce o vor purta fruntașii români din Bucovina, pentru revindicarea drepturilor poporului român din această țeară.

Dăm în următoarele un amănunțit raport, despre luptele deputaților români din dieta Bucovinei, purtate în sesiunea aceasta, pentru-că mai frumos vorbesc faptele lor, decît cuvintele noastre.

Estă raportul:

Cu mesaj imperial s'au deschis Mercuri, în 28 Decemvrie n. toate dietele provinciale din Austria, și astfel și dieta Bucovinei. La orele 11 erau întruniți deputații, în număr complet, în sala palatului țerei, unde sosise și presidentul țerei, bar. Bourguignon, și mareșalul țerei, dl Iancu Lupul, care ocupă locul presidial.

Presidentul țerei comunică dietei decisiunea M. S. Monarchului, prin care deputatul dietal dl Iancu Lupul este numit mareșal al țerei, ear' deputatul dietal Dr. Rott locșitor.

În cuvîntul apoi mareșalul țerei, dl Lupul și roștește cuvîntul de deschidere, în limba germană, intercalând în el următoarele cuvinte adresate deputaților români, în limba română:

»Stimașilor domni!

Ținta afacerilor noastre, cu care avem a ne ocupa în sesiunea prezentă, este îndreptată spre binele țerei și a poporului nostru. Cu toată inima și cu tot zelul pătrunși de conștiența îndatoririlor noastre să pășim dară la lucru, care ne așteaptă, menindu-'i toate puterile noastre, ca cu un bun succes să ajungem la rezultatul dorit.

Vă salut, domnilor mei, la intrarea d-voastre în viața parlamentară a țerei noastre, exprimînd totodată convingerea mea, că amorul d-voastră cătră țeară și popor va fi totdeauna conducătorul decisiunilor și concluserilor d-voastre.

Vii strigări de »se trăească« răspund la aceste călduroase cuvinte ale mareșalului, care adresează apoi câteva cuvinte rusești deputaților de această naționalitate, și-'și termină vorbirea în limba germană, aducîndu-'și aminte de rodnicia activității a deputaților cari nu mai fac parte din dietă, apelând la patriotismul noilor deputați ca să susțină numele bun al dietei, și declarînd în fine de deschis sesiunea parlamentară.

Bar. Bourguignon salută dieta în numele guvernului, și o asigură că va spriginî din toate puterile lucrările ei. Se cetește mesajul imperial, antîiu în limba germană, apoi în cea română și rusească.

Textul român e următorul:

Cătră dieta ducatului Meu Bucovina.

Din incidentul a cincizecei aniversări a urcării Mele pe tron a decis dieta iulitului Meu ducat Bucovina se-'Mi transmit prin o deputație omajul reprezentanței țerei și în o adresă se deie expresie sîrbătorească dorințelor, cari în această însemnată zi comemativă isvoresc din credința și aderența cătră Mine și casa Mea, din iubirea cătră patria mai restrînsă și din îngrijirea pentru binele monarchiei.

În urma doliului adînc, în care M'a transpns pe Mine și casa Mea mutarea la cele eterne a consortei Mele răposate la Domnul, a Maiestății Sale Impărăteșei și Regine Elisabeta, a trebuit să nu mai aibă loc venirea deputațiunii la sejurul curții Mele.

Dar' bucurosi iau la cunoștință omajul dietei și îi exprim pentru această manifestațiune loială mulțumita Mea împărătească

Eu știu, că credința dinastică, aparentă acol, corșpunde sentimentelor poporațiuni reprezentate prin dietă și cuprinde în sine nestrămutata ținere la legătura monarchiei, închegată din prevedința dumnezească tare și puternic în o evoluțiune istorică multcentenară și glorioasă.

În evenimentele schimbăcioase ale domniei Mele de cincizeci de ani, am aflat Eu în înbegațiunea întotdeauna probată și gata la sacrificii a popoarelor Mele fidele un razim solid al tronului. Ea oferă, ori-ce s'ar ascunde în sinul viitorului, o garanță sigură pentru menținerea integră a puterii și a vazei statului.

Cultura intelectuală și cea materială, promovate prin drepturile indivizilor, garantate în legile fundamentale de stat și prin egala îndreptăție a popoarelor, au lăsat pretutindenea un avînt înbucurător.

Poate fi numi în folosul promovării binelui părțile diferite, promovare făcută cu îngrijire și absolut necesară pentru progresul continuu al întregului,

dacă în desvoltarea instituțiunilor publice li-se oferă reprezentațiunilor țerilor, ca celor în prima linie chemate de a păzi interesele de bunăstare, o latitudine corșpunzătoare pentru manifestarea drepturilor lor constituționale.

Sper și doresc, că mai presus de toate, contrastele de opinii și de tendențe, voința firmă pentru înaintarea obiectivă a buneistării intelectuale și materiale, va produce o cooperare a tuturor puterilor, spriginată de respectul reciproc al drepturilor și de echitate.

Tuturor acțiunilor dietei concepute în acest spirit nu le va lipsi protecția Mea de părinte al țerei.

Totodată trimit dietei salutarea Mea împărătească.

Dat în Viena, în 22 Decemvrie 1898.

Francisc Iosif m. p.

Thun m. p.

Ședința se închide după cetirea mesajului, anunțându-se cea următoare pe ziua proximă, la orele 5 d. a.

Ședința a doua.

Se verifică procesul verbal al ședinței trecute și se trece la ordinea zilei al cărei prim punct e: proiectele comitetului țerei.

Deputatul bar. de Mustatza așterne raportul comitetului țerei, referitor la încassarea dărei, la înființarea unei fundațiuni »Impărăteasa Elisabeta« și la modificarea legii care privește darea pe beuturile spirituoase.

Se aleg diferitele comisii și se trece la verificările alegerilor.

La verificarea deputatului Martin ia cuvîntul energetic deputat Dr. G. Popovici și într'un discurs magistral înfie-rează procedurile guvernului la alegerile trecute, încheiîndu-'și vorbirea cu următoarele cuvinte:

»Sperez, că dl president al țerei, credincios mai bunelor tradițiuni ale serviciului seu din Austria-de-jos, va rezista la infecțiunea falsificării alegerilor, care s'a înscuibat de decenți atît de adînc în Bucovina (bravo, bravo), va desvêța pe căpitanii nostri districtuali de amestecul în politică și va așeza administrația și mai ales practica electorală în Bucovina pe acele baze, singurele, pe cari poate prospera, anume pe bazele dreptului și ale moralei.

Așezîndu-se furtuna de aplause cu cari a fost primit frumosul discurs, presidentul acordă cuvîntul dlui Dr. Iancu cav. de Flondor, care asemenea sbiciu-este în modul cel mai energic ingerențele funcționarilor publici în alegerile dietale.

În urmă cuvîntului dl bar. Bourguignon și răspunde antevorbitorilor români într'un discurs de două ore, căutînd să combată cu numeroase proto-coale oficioase aserțiuni dlor Popovici și Flondor, și cu aceasta s'a terminat ședința a doua.

Ședința a treia.

S'a deschis la 30 Decemvrie, 4 ore după amiază.

Bar. Bourguignon își continuă discursul început în ședința premergătoare și cetește mai multe acte cu cari voește să documenteze, că tot ce s'a scris prin ziare despre alegeri au fost simple falsificate tendențioase.

Risete ironice au întreprupt de multe ori vorbirea presidentului țerei, care abia la orele 6 și jumătate a fost terminată.

Se dă cuvîntul deputatului Iancu de Volcinschi, care cu noue argumente și date sbiciuește abuzurile comise de mamelucii guvernului cu ocaziunea recentelor alegeri dietale, și critică aspru modul cum se acordă decorațiuni, pentru-ce a și fost dojenit din partea presidentului, cu accentuarea că decorațiile formează prerogative ale coroanei.

Vorbese de nou domni Iancu cav. de Flondor și Dr. G. Popovici, zdrobind cu desvîrșire toate întortocherile presidentului țerei. Dl Popovici a făcut promisiune, că nici el, nici întreg partidul român din Bucovina nu va avē

pace nici liniște, și nu va pregeta nici o jertfă pentru a strivi corupția și a întroduce un constituționalism curat în scumpă Bucovină!

Se scoală earăși dl baron Bourguignon și de astă-dată concede că se vor fi făcut iregularități din partea organelor guvernului, aceste însă nu pot rēsturna mulțimea de dovezi aduse din partea sa, că alegerile au fost libere și curate.

Vorbesc apoi deputații Dr. Stefanovici pentru verificare, baronul George Wasilco pentru nimicirea alegerii, și acest din urmă provoacă de nou pe baronul Bourguignon să ia cuvîntul și se face mărturisirea că cu adevărat nu știe românește, dar' a început să învețe. Face elogiul națiunii române, pe care o asigură de simpatțiile sale deosebite.

Ultimul orator e dl Nicu bar. Mustatza, care asemenea constată influențarea guvernului asupra alegerilor.

Se pune la vot verificarea mandatului deputatului Martin și se primește cu majoritate.

Urmează verificarea archimandritului Ciuntuleac.

Bar. Nicu Mustatza propune verificarea. Vorbesc în contra verificării deputații Wasilco, Dr. Popovici și Flondor.

Se pune la vot și se primește verificarea cu majoritate de voturi.

Se verifică mandatul deputatului Zubricky, ear' la orele 12 și jum. din noapte se închide ședința, anunțându-se cea proximă pe 2 Ianuarie n., la orele 5 d. a.

Ședința a patra.

A fost ultima ședința a sesiunii actuale și s'a terminat cu învingerea Românilor. La ordinea zilei erau alegerile în comitetul țerei.

Ocupînd locul presidial dl mareșal al țerei anunță, că se procede la alegerea membrilor în comitetul țerei și anume în șirul următor:

- 1. Marea proprietate (ambele colegii) 1 asesor și 1 suplent.
2. Orașele și camera comercială 1 asesor și 1 suplent.
3. Colegiul comunelor rurale 1 asesor și 1 suplent.
4. Întreaga cameră 1 asesor și 1 suplent.

Baronul Kochanowski, cerînd cuvîntul face propunerea, ca alegerea să se amîne, fiindcă dl Della Scala e absent și astfel ajung Români în o pozițiune favorabilă în colegiul comunelor rurale, ceea-ce nu ar fi, dacă ar fi prezent dl conte Della Scala.

Propunerea aceasta produce un murmur de nemulțumire în public.

Mareșalul țerei dl Iancu Lupul ia cuvîntul și declară că nu poate admite luarea în desbatere a acestei propuneri și declină dela sine ori-ce responsabilitate pentru consecințele ce s'ar putē naște din amînarea alegerii, propusă de baronul Kochanowski.

Propunătorul insistă pe lângă amînarea alegerii, ear' mareșalul țerei, dl Lupul îi dă al doilea răspuns energetic.

Luînd cuvîntul deputatul Rus bētrîn Nicu de Wassilkō sustine propunerea baronului Kochanowski.

În expunerile sale se plînge că Români violentează pe Ruși, nevoind a admite ca colegiul comunelor rurale să fie reprezentat prin un Rus, dacă nici nu ca asesor, dar' cel pușin ca suplent, sub condiția ca asesorul să lase 3 luni la an suplentul în funcțiune.

În decursul discursului seu atacă oratorul deputații români și pe mareșalul țerei, reproșînd acestuia parțialitatea, fiindcă protejează pe Români în sarcina Rușilor.

Mareșalul țerei se vede necesitat să ia cuvîntul și a treia-oară și se face lumină.

Declarațiunile făcute sînt clare, solemne și românești.

Trebuie să recunosc — a zis dl Lupul — că primesc reproșurile făcute cu sânge rece și vorbind sincer nu le dau multă importanță, ba m'am obiș-

nuit chiar a nu le considera de loc. (Bravo, bravo).

D-nii mei, trebuie să recunosc însă mai departe, că dacă am și primit acest post din grația M. Sale, voui fi și voui rămînd cu toate acestea partisan al partidului meu. (Aplause și aprobări îndelungate). Nu neg, d-nii mei, că sînt și că voui rămînd Român. (Aplause furtunoase, aplause vii în cameră și auditor).

Vorbînd sincer, d-nii mei, nu voesc să caracterizez cu cuvîntul corșpunzător însinuarea, ce 'mi-s'a făcut. Nu fac aceasta din considerare față de demnitatea acestei înalte camere; nu o fac din considerare față de mine însumi.

D-nilor, 'mi-s'a făcut chiar propunerea — o spun publice — să mă abțin dela votare sau să votez pentru contracandidat. (Emoțiune. Să auzim! Să auzim!) Cine din d-voastră este în stare să facă așa ceva?! Eu consider așa ceva de o trădare contra partidului meu și contra conaționalilor mei, consider așa ceva — se vorbim limpede — de un fapt neonorific, de o infamie. (Aprobări și aplause).

Eu cred, domnii mei, că nime nu are dreptul să presupună despre mine așa ceva. Cu părere de rău trebuie să declar, că acela, care este capabil să presupună despre mine așa ceva, simte în sine capabilitatea de a proceda astfel într'un cas analog. Dar' aceasta este treaba lui, de care sieși are să-'și dee seamă. (Aplause îndelungate).

Se scoală deputatul de Flondor și între ovațiuni frenetice roștește un discurs admirabil și zdrobitor pentru bētrînul Rus Nicu de Wasilkō.

Deputatul I. Pihuleak, Rus tînăr, încearcă să apere pe Wasilkō, dar' fără succes.

Mareșalul țerei ia cuvîntul din nou și dă al patrulea răspuns pe seama celor-ce sînt încă nedumeriți.

A făcut, pe lângă altele, următoarele declarațiuni:

»Domnii mei, eu pricep chemarea mea de mareșal al țerei astfel, că am să observ cea mai strictă imparțialitate, câtă vreme șed pe scaunul presidial. Aceasta însă nu exclude, ca eu să aparțin unui partid tocmai așa, precum aparțin unei naționalități.

Vē întreb, domnii mei, că dacă se va întempla — și poate timpul nu este așa departe — ca un altul, poate chiar dl antevorbitor, să devină mareșal al țerei (iloritate), va eși atunci dînsul din clubul, la care aparține? (Pihuleak: Poate da! Ilaritate). Aceasta o cred, aceasta însă și explică totul! Eu trebuie să recunosc, că eu nu am presupus despre nici unul dintre d-voastră, că sînteți în stare să faceți așa ceva.

În prima linie vine sentimentul pentru națiunea sa și acest sentiment trebuie să ne fie nouē tuturor sfânt! (Aplause prelungite).

Vorbește apoi deputatul baron N. Mustatza, dînd lecție de bună purtare națională domnilor ruși, căruia îi răspunde — cu slab succes — deputatul Dr. Smal-Stocki, Rus tînăr, ear' în urmă ia cuvîntul deputatul român Dr. Volcinschi, care roștește un discurs mai lung, primit cu aplause frenetice din partea Românilor.

Încă în decursul discursului dlui Volcinschi s'a ridicat presidentul țerei de pe locul seu și s'a dus pe rînd la deputații neromâni, dîndu-le ordinul să retracteze pretensiunea lor, căci de nu e pericol — fiindcă Români nu conced din poziția lor.

Capacitarea mergea greu, dar' în fine conced cu toții și baronul Kochanowski cerînd cuvîntul, propune suspendarea ședinței.

Mareșalul țerei declară că se alătură propunerei de a se suspenda ședința, ca prin aceasta să se facă posibilă o înțelegere, și de fapt o ridică pentru 10 minute.

Redeschizîndu-se ședința, retrage bar. Kochanowski propunerea sa de

amănare, propune închiderea discuției și procedarea la votare.

Resultatul votării a fost, că Românii au obținut mandatul de asesor în colegiul mării proprietăți și în colegiul comunităților rurale și mandatul de suplent în colegiul mării proprietăți.

Publicând rezultatul, rostește mareșalul țerei un scurt discurs, în care își exprimă bucuria, că valurile aruncate de patimi s-au așezat, și dorind sărbătorii fericite, închide sesiunea dietei.

Publicul aduce ovațiuni entusiaste dlui mareșal al țerei *Iancu Lupul*, care a probat atâtă bărbăție în apărarea legalității și drepturilor poporului român.

Obiectul unor ovațiuni deosebite a fost dl *Dr. I. Flondor*, care a afirmat atât de clar poziția Românilor în dietă, dl *Dr. I. cav. de Volceinschi*, precum și toți ceilalți deputați români au fost salutați cu ovațiuni din partea numeroșului public român, care aștepta lângă scări depărtarea deputaților din dietă.

LIBERTATEA

de

JOHN STUART MILL.

— Traducere de *Teodor V. Păcățian*. —

V.

Aplicarea.

(Urmare).

Nu mai e liber. De aci încolo se află într-o poziție, care nu-i permite angajamente în favorul său propriu, cum putea face dacă rămânea în starea voluntară de mai înainte.

Principiul libertății însă nu poate pretinde ca omul să fie liber a-și răpi libertatea. Nu e libertate când singur te dispensezi de libertate!

Motivele acestea, a căror putere e frapantă în acest caz special, sunt cu adevărat vrednice de o aplicare mai largă; și totuși, li-s-a tras pretutindenea o linie demarcațională din partea lipșurilor vieții, cari cer, nu se renunțăm la libertatea noastră, dar' să aprobăm una ori alta dintre restrîngerile ei.

Principiul care cere libertate necontrolată de acțiune, în tot ce-l privește numai pe făptuitor, pretinde, ca cei ce n-au legat învoielii, în cari să fie interesată și o a treia persoană, să se poată dispensa reciproc de îndatorirea primită. Dar' chiar fără de o astfel de renunțare voluntară, nu cred să existe contracte și îndatoriri, — afară de chestiunile de bani, și de valoare egală cu banul, — la cari libertatea respășirei n'ar fi admisibilă.

Humboldt își exprimă convigerea, că contracte, referitoare la raporturi sau servicii personale, de *jure* se nu mai fie obligatoarele după trecerea unui anumit termen; și că, cel mai important dintre aceste contracte, *căsătoria*, care are particularitatea că i-se zădărnicește scopul atunci când sentimentele ambele părți nu congruează: să nu aibă trebuință, pentru a se desface, decât numai de *voința hotărâtă a uneia dintre părți*.

Obiectul acesta e prea important și prea încurcat de a pute fi lămurit numai în treacăt, și 'eu îl ating' numai într-un câț e necesar pentru explicările mele. Dacă îngustimea și generalitatea

tratamentului, n'ar fi silit pe *Humboldt* să se mulțumească, în cazul de față, cu expunerea concluziei finale, fără să lămurască premisele: ar fi recunoscut fără îndoială și el, că chestiunea aceasta nu poate fi decisă pe baza simplilor motive la cari s'a mărginit.

Când cineva, prin promisiune categorică, sau prin modul sau de acțiune întărește pe altul în credința, că va prospera într'un anumit mod, astfel, că acest din urmă leagă așteptări și combinațiuni, ba chiar și o parte a planului său de viață de acceptarea acestei credințe: primește asupra sa un nou și de îndatoriri morale față de altul, cari pot fi predominante, dar' nu pot rămâne neobservate.

Mai departe, când raporturile dintre două părți contrahente au avut urmări pentru alții; când prin aceasta a treia persoană a fost adusă în situație specială, sau, cum e în căsătorie, o a treia parte a fost adusă la viață: se nase pentru ambele părți contrahente îndatoriri reciproce, a căror împlinire, sau cel puțin modul lor de împlinire, depinde mult dela continuarea sau sistarea raporturilor dintre ele.

De aci nu urmează, și nu afirm nici eu, că aceste îndatoriri pot să meargă atât de departe, că ele se poată cere respectarea contractului chiar și pe prețul fericirii întregii vieți a părții revoltate; dar' fapt e, că constituie un element necesar pentru chestiune. Chiar și atunci, când, după-cum afirmă *Humboldt*, n'ar trebui să se facă deosebire între libertatea *legală* a părților de a se elibera de îndatoriri (și eu cred că n'ar trebui să se facă *mare* deosebire), și libertatea *morală*.

Toate aceste împrejurări au să fie ținute în vedere, înainte de a se decide pentru un pas, care poate atinge atât de momentuoase interese — ale altora. Dacă nu se pune destul pond pe interesele acestea, — *omul rămâne moralmente responsabil pentru nedreptatea ce s'ar pute naște*.

Am făcut observările acestea lămuritoare, numai pentru a da o explicație mai bună principiului general al libertății, ear' nu pentru-că ar fi fost cumva necesar spre lămurirea chestiei speciale, despre care, chiar din contră, avem obiceiul a vorbi așa, ca-și-cum interesele ceilor ar fi totul, ear' interesul celor desvoltați n'ar ave' nici o importanță.

Am spus-o deja, că în lipsa unui principiu, — recunoscut de toți, — libertatea se acoardă de multe-ori acolo, unde ar trebui să fie denegată, și se deneagă, unde ar trebui să i-se deie acordare; ear' unul din cazurile în cari sentimentul libertății se manifestă mai cu tărie în lumea modernă europeană, e după părerea mea un caz, în care sentimentul nu e la loc potrivit.

Omul să fie liber în tot ce-l privește; dar' să nu fie liber de a lucra după plac, *pentru alții*, sub pretext, că afacerile altora nu sunt afacerile sale proprii. Pe când statul respectază libertatea individului, în ceea-ce-l privește pe individ însuși, e dator totodată să urmărească cu ochi ageri exercitarea puterii ce a dat-o individului asupra altora.

(Va urma).

Cronică politică.

Filippinele contra Americii.

În insulele Filippine este mare neplăcerea și agitația contra Americanilor. Se zice, că Americanii tratează rău cu autochthonii și voese a se face stăpâni pe toate insulele. Generalul *Otis* a primit ordin ca să ocupe întreaga grupă. Locuitorii Filippinelor însă sînt decizi a-și apăra independența. Ei au un guvern național, constituit în regulă, cu organizație republicană. Presidentul al republicii este *Aguinaldo*. Ministrul republicii este *Mason*. Ministrul guvernului este *Agustin*. Ministrul guvernului este *Mason*. Ministrul guvernului este *Mason*. Ministrul guvernului este *Mason*.

Conflict anglo-francez.

Un nou conflict se semnaleză între Anglia și Franța. În *Londra* s'a publicat zilele aceste așa numita *carte albăstră*, care cuprinde corespondența dintre guvernul englez și francez în chestia măsurilor restrictive luate de guvernul francez contra comerțului englez în insula *Madagascar*.

Ziarele comentează în ton agitat cuprinsul cărții albastre. *Times* zice, că pentru-că Englezii au tăcut până acum, să nu cugete Franța că ei n'au observat atitudinea iloială a Francezilor față de comerțului englez.

Ziarele din Paris zic, că se vede că Anglia vrea războiu și astfel Franța trebuie să se pregătească pentru defensivă.

Desarmarea și pacea universală.

Guvernul englez a publicat un act parlamentar, care cuprinde proiectul țarului referitor la desarmare și răspunsul guvernului englez la acest proiect. Lordul *Salisbury* a telegrafat la 24 Septembrie ambasadorului englez *Scott* din Petersburg, că a luat spre temeinică cumpănire proiectul țarului și că a asigurat pe guvernul rusesc despre sinceritatea, cu care îl aproabă. Declară totodată, că nu numai guvernul, ci întreagă opinia publică engleză aproabă proiectul țarului, și că puține popoare sînt, care atît din sentiment, cît și din interes să fie un amic mai sincer al păcii universale, ca poporul englez.

În fine *Salisbury* exprimă speranța, că deodată cu convocarea congresului se vor publica și punctele mai principale din program.

Congresul se va ține în *Petersburg*, dar' timpul încă nu e fixat. Din *Roma* se anunță, că Papa ar vrea să fie reprezentat și Vaticanul la congres și a designat deja un cardinal, care să-l reprezente.

Dacă însă stătele nu vor trimite reprezentanți speciali, ci vor însărăina numai pe ambasadorii lor, în acest caz Vaticanul nu poate fi reprezentat, neavînd ministru plenipotențiar la Petersburg.

(Va urma).

Din analele justiției maghiare.

— Casul dela Trêmpoele. —

(Urmare).

Am cerut și insistat la plecarea din comună ca pe caili noștri să ne concedă a merge până în comuna Valea-Dosului la drumul comitatens, de unde vom pute merge cu trăsura noastră. Ni-s'a interzis sub cuvînt, că numai cea mai mică vorbă, și ni-se va pune mîinile sub lăcat.

Siliți în ziua luminată a Sf. Învierii a Domnului am fost să plecăm pe jos și escortați de 3 gendarmi.

Pentru-ca să-i bată joc de noi, nu am fost duși pe drumul regulat, ci prin bălți, mocirle și cărarușe neumbrate, prin păduri, desigur și poteci, timp de 1 oră și 1/2. Când am ajuns la drumul comitatens eram obosiți și asudați, vestimintele de pe noi erau pline de nămol.

Acî am protestat, și denegat a merge mai mult pe jos, și după multă ceartă și din partea lor după sute de injurături ne-au permis a merge cu trăsura noastră până în Zlatna, dându-le și lor loc în trăsura.

În anumite depărtați vedeam cete de bărbați și femei manifestându-și stima și durerea, știind și convingi fiind, că aceasta este numai răsunarea celor negri la suflet. — La intrarea în Zlatna Unguri și Români ne eșice cu sutele la marginea orașului întru întimpinare.

Prin mijlocul tumultului am fost duși la cancelaria comunală, unde pe mine și tatăl meu ne-a așezat în o »svardă» murdară, în care tot mobilierul era un pricu constător din 3 scanduri stropit cu sînge. Notez că aici am ajuns la orele 5 d. a. Am cerut, ca dela oarecare hotel să ni-se aducă vestiminte de pat, însă fără rezultat.

Astfel această noapte am petrecut-o numai și numai în priveghere, fără a pute dormi nimic, sau cel puțin povesti, căci numai o rugăciune am exprimat în acest timp, și un miserabil de gendarm secuin, care în continuu era cu noi, ne-a provocat cu cuvintele: »Halgassanak gazok, elöbször, másodszor, és harmadszor».

Ajungînd ziua a doua a Sf. Învierii, siliți eram să facem telegrafic arătare contra acestei ne mai pomenite tractări. Însă vîzînd ei intențiunea noastră și rușinându-se de nerușinarea lor, ne-au conces a aduce ce avem de lipsă dela hotel. Astfel ni-s'a adus vîptul și cele necesare. În o viață plină de suferințe am petrecut și această zi.

»Svardă» în care stam noi era în strînsă legătură cu cancelaria comunală, și astfel auziam cum sergentul se înfelegea prin telefon cu căpitanul, înfruntînd pe sergent că pentru-ce ne-a permis a veni în Zlatna cu trăsura, demăndându-i totodată, ca de aci încolo să nu ne permită acest lucru.

În ziua a 3-a a Sf. Învierii la 2 ore p. m. am fost duși unul câte unul înainte a judelei instructor, și după-ce s'a luat cu fiecare protocol separat, ne-a cetit un »Végzés» pe basa căruia sîntem deținuți.

Motivele cari se ziceau acolo, și pe basa căruia am fost deținuți sînt:

- 1. Tatăl meu ar fi avut interes la așezarea acea, de oare-ce a testat-o respectiva femeie bisericeii și preotului, și astfel el ca preot ar fi dorit ca să mai iute să vină în posesiunea lui.
- 2. La casa noastră ar fi ars lumină în noaptea aceea până către orele 12.
- 3. Eu am ținut prelegeri, în zilele de Duminică și sărbătorii poporului din comună, despre bunăstarea economică, arătînd mijloacele prin cari vom pute înainta, atât în economie, cît și în alte privințe. Am vorbit despre naționalism și ajutorarea scopurilor și instituțiilor noastre culturale-naționale, despre ajutorarea celor săraci din puținul ce avem, și că

întru acestea zice d-lui că pe lângă alte exemple aș fi adus ca exemplu și pe respectiva femeie, arătînd șgărăncia și avaria, și că aș fi zis, că nu merită să mai trăiască.

O depravată, destrăbălată, bețivă incorrigibilă și hoată patentată, care tot ce vede fură, și care și ultimul vestmînt îl dă pe rachi, cu numele Sirb Roji din V. Dosului cu locuința, ear' de naștere din Abrud-sat, care de altcum eu nici de prezent nu o cunosc, ci numai după atestatele antistilor comunale din Abrud-sat și Valea-Dosului, precum și a poporului din aceste comune vorbesc, ar fi afirmat, și afirmațiunea ei întărită prin jurămint: că ea în seara spre omorul descriu la 8 ore a vîzut pe numitul Valeriu Narița în comuna Valea-Dosului. Ear' în dimineața omorului pe cînd începea a se face ziua 'a vîzut cu individul Stan George Dreeva și a auzit vorbind că el și popa au seos bani cu furoulia, ambii i-au împărțit, că popa nu va spune la nime din aceste 4 colțuri ale lumii, și că la 2 săptămîni după aceea ear' a trecut prin această comună oprindu-se tot la birtul care fusese cînd ea mai înainte l'a vîzut.

Că un anumit Stan Dumitru Mamega, care în noaptea aceea se culcase în gangul caselor noastre, a auzit în casa noastră vorbă, apoi că a vîzut pe treptele caselor noastre pe respectivul Valeriu Narița și alți doi oameni din Sohodol; acest om earăși a depus jurămintul, deși nu are facultatea de a judeca.

Pe baza acestora ne-a declarat de deținuti, susțineați că în casa noastră s'a făcut complot.

Am recurat și pretins ca acum până sîntem aci să se constate aceste nerușinate, miserabile și mincinoase fașuni, punînd martori spre acelu scop, și astfel constatându-se, să fim puși pe picior liber. Nu s'a ascultat cererea noastră, ci s'a ordonat, ca pe cei aflați cu obiectele furate după a 7-a lună și cari cu noi au fost escortați la Zlatna, să-i excoarteze Mercuri, în 20 Aprilie cu trenul de 5 ore dimineața la Alba-Iulia, ear' pe noi, respectivul Valeriu Narița, care înainte noastră cu 1 sferă de oră a fost escortat la Zlatna, și care în timpul căt a fost în Zlatna a fost la locuința sergentului, bătîndu-l în un mod nemilos, și smulgîndu-i mustelele fir de fir, împreună cu alți doi Sohodoleni, Furdii George și Stan George, ca să fim după toată forma batjocoriți, numai cu trenul de 10 ore au să ne excoarteze. Așa s'a întâmplat, căci Mercuri la 10 ore a. m. fără a ne concede ca pe speșele noastre să fim duși cu o trăsura la gară, am fost excoartați.

Ajunși la gară am mers în cupeul dețnit de dumealor, ne-au tras perdelele și ne-au interzis ori-ce privire pe fereastră. Astfel în mare pază am percurș drumul până la Alba-Iulia, dela care gară tot în acel mod am fost duși, direct la temniță, unde după o cercetare severă prin vestiminte, ne-a băgat pe fiecare în chilii deosebite.

Vasile Traian Motora.

(Va urma).

„An-Nou fericit!”

„În preajma Anului-Nou deschidem o nouă rubrică, menită să devină un loc de întîlnire al simfîmintelor de prietenie și stimă, cu care se întîmpină frașii români la Anul-Nou.

Inițiativa de a pune felicitările de Anul-Nou în serviciul culturii noastre naționale, după-ce menține pîrțile bune ale acelu obicei adoptat de aproape întreaga societate română și ne scutește și de inconveniențele lui, credem că este o idee fericită și sperăm, că cu timpul va găsi tot mai mulți aderenți și astfel va pute contribui la realizarea cît mai apropiată a unei frumoase instituțiuni naționale.

.*.*

FOIȚA „TRIBUNEI”.

TAINILE CASTELULUI.

— Roman —

de (20)

Charles Nodier.

II.

(Urmare).

D-voastre știți deja, că această tineră fată era Pedrina. Cu câteva zile mai înainte toate autoritățile litorale îi primiseră descrierea persoanei, și astfel acum le-a fost ușor să constate identitatea. Au trimis-o deci numai decît în dîrșet la Barcelona, dar' mai întănu usănd de un moment lucid al ei, au întrebato-din fir în pîr, că ce știe despre acea întempleră misterioasă din noaptea de Crăciun. Evenimentele nopții de Crăciun însă lăseseră în sufletul ei numai niște urme foarte confuze. Cu tot dreptul dubitau deci în adevêrul fașunilor sale, cari au încălțit încă și mai mult firul acelei întemplări. Numai atăta se părea sigur, că fata, împintenată de o curioasă idee fixă a minței sale bolnave, și-a căutat asil în casa familiei Las Sierras și închipuindu-și că dînsa încă e vișă din această familie, se simțea în siguranță în casa ei strămoșească. S'a constatat și aceea, că fata a învins

mari greutăți până a ajuns între ruinele castelului. La început a trăit din merindea adunată cu cerșitul, ear' după aceea își tînja viața din sfîrșiturile ospetului străinilor. Pe acești străini se părea peste tot a nu-i cunoaște. Drept că li-a descris din fir în pîr costumele, dar' vorbea despre astfel de îmbrăcăminte, ca și cari nici un popor de pe fața pămîntului nu poartă. Atât de neverosimilă era descrierea, încât se credea că fata spune vre-un vis al ei și confundă visul cu realitatea. Atăta însă s'a putut înțelege sigur din vorbele ei, că unul dintre acei aventurieri a făcut adăncă impresiune asupra inimii ei, și că numai speranța că va mai revêde vre-odată pe acel om, o ținuse în viață. A înțeles și ea, că obiectul gingaşelor sale sentimente este amenințat de primădie, poate chiar primădie de moarte. Căci ori-cît și în ori-ce chip o întrebau și descoseau, n'a voit să-i tradeze numele.

Această enunțaiune din urmă a lui Pablo 'mi-a prezentat deodată în coloare nouă amintirea unui amic al meu, care lîngă brațul meu și-a dat ultima rîsuflare. Inima 'mi-s'a strîns, ochii 'mi-s'au umplut de lacrimi, și repede 'mi-am acoperit fața, ca să-m'ascund dinaintea celor din jurul meu marea emoțiune ce mă cuprinsese. Pablo tocmai așa își curmă firul povestirii, ca o ocasiunea de mai înainte și încă și mai scrutător și-a pironit privirile spre mine. 'Mi-a fost ușor să-i ghicesc gândul și m'am silit să-l liniștesc cu un zîmbet.

— Liniștește-ți inima de prieten, i-am zis cu voce emoționată. Să nu-ți cauzeze nici o grije schimbăcioasa mea dispozițiune sufletească, pe care la auzul straniei tale istorisiri o observi la mine. Aceasta e de tot firesc în poziția mea, și așa, dacă îți voi explica lucrul, și tu însuși vei înțelege că drept am să fiu astfel. Dar' continuă numai, te rog, și nu te supăra că te-am împedecat în firul povestirii. Istoria Pedrinei nu e terminată încă.

— Acum nu mai am multe de zis, — a continuat Pablo. — Fata a fost dusă earăși în mănăstire, și acum era supravegheată cu mult mai mare grije, decât mai înainte. Un medic bătrân, care se pricepea îndeosebi la morburile sufletești, și pe care eu cățiva ani mai înainte îl adusesse soarta în Barcelona, a luat-o sub îngrijirea dînsului și-și dădea toate silințele s'o vindece. Medicul a înțeles numai decăt, că are să lupte cu mari greutăți, căci alienațiunea fantasierii stricte brutal, atunci e mai gravă, și așa zicînd, atunci se poate vindeca mai cu greu, cînd această alienațiunea provine din adăncă durere sufletească. Cu toate acestea medicul nu a desăndejduit, căci se încredea într'un astfel de ajutor, care totdeauna ușurează durerile. S'a încrezut în vreme, care șterge totul și care în mijlocul trecătoarelor noastre bucurii și întristării singură ea este vecinică. Efectul egalizator al vremei voia să-l potenzeze și prin aceea, că a pus fata să studieze. În ajutorul clientei dînsului a invocaș artele, pe

cari ea le uitase deja, dar' car în scurt timp s'au trezit încă și mai puternic decăt ori-cînd în această miraculoasă ființă. Studiarea poate-că nicu n e altceva, decât amintire, memorie, zice un filosof. La această fată studiarea era egală cu poesia, cu revelațiunea puterii creatoare. La prima lecțiune a ei ascultătorii întănu se minunau, apoi se umiau, ear' în urmă entuziasmul lor părea că nu mai are mîrgini. Inez a avut succese colosale: entuziasmul, pe care îl trezise în ascultării ei, a răpit-o și pe ea însăși. Există și astfel de ființe privilegiate, la cari lipsa fericirii li-o poate rebonifica gloria. O admirație de înțeleaptă dispozițiune aceasta din partea providență, căci gloria numai foarte rar merge năvă în mîna de fericirea. În fine Inez s'a însănătoșat și a devenit în stare de a spune binefăcătorului ei, că cine ese dînsa. Aceasta apoi 'mi-a povestit mie istoria, pe care vi-o spuseli.

Dar' dacă împreună cu redobîndirea întregității minții sale nu și-ar fi redobîndit și talentul, atunci însănătoșarea ar fi devenit pentru Inez numai isvor de nenorocire nouă, căci atunci de mii de ori și-ar fi înțeles nenorocul, decăt pe timpul cît mijtea-i era întunecată. Puteși să vă închipuiți, că îndată-ce a străbătur în public vestea, că Inez voește se pășească pe bină, îi veniau ca ploaia oferte care de care mai avântajoase și mai splendide. Zece orașe rivalisau deja să răpească din mijlocul nostru pe această artistă fără păreche,

dar' în fine totuși a succese ieri lui Bascara s'o angajeze în trupa dînsului.

— La trupa lui Bascara! — am exclamat eu rîzînd. — Inez acum știe deja foarte bine, că ce are să se creadă despre terribilii conspiratori din castelul Ghismondo. În această privință poți să fii pe deplin liniștit.

— Al tîu e acum rîndul să 'mi-o explici aceasta, — a zis Pablo. — Căci așa se vede, că tu cunoști foarte bine enigma. Vorbește deci, rogu-te.

— Nu o va explica, — intrerupse Eudoxia în ton sarcastic. — Nu-i este permis să tradeze acest secret.

— Cu câteva minute mai înainte aveai încă drept, — am rîspuns eu. — Dar' aceste câteva minute au produs foarte mari schimbări în cugetele și hotărîrea mea. Acum nu mă mai deobligă jurămintul.

E de prisos să amintesc, că nu mai decăt am spus miciei societăți istoria, pe care înainte de aceasta cu o lună v'am spus-o d-voastre. D-voastre de sigur nu veți pofti să v'o spun încă-odată, nici chiar în cazul cînd ați fi uitat din ea unele părți. Nu aș mai fi în stare să o predau astfel, ca și a doua-ooră să o ascultați cu plăcere.

(Va urma).

La biroul Asociației pentru literatură română și cultură populară...

- 1. Onoriu Tilea, inginer, Sibiu 10 cor.
2. Dr. Corneliu Diaconich, I. secr. al Asoc. Sibiu 5
3. Dumitru Florian, locotent, Sibiu 2
4. Ioan Imbuzaan, oficial finanțe, Sibiu 2
5. Florian Muciu Urechia, oficial, Sibiu 4
6. Dr. Ioan Stroia, prof., Sibiu 2
7. Dr. Octavian Russu, avocat, Sibiu 6
8. Dr. Ilie Beu, medic, Sibiu 4
9. Nicolau Togan, preot, Sibiu 2
10. Dionisiu Florian, căpăt, Löcse 2
11. Dionisiu Roman, proprietar, Mediaș 2
12. Leontin Simonescu, secr. m. tropolitan, Sibiu 4
13. Iosif Sterca Șulufiu, jude trib. în pens., Sibiu 10
14. Ioan Bădiliă, jude de tribună Sibiu 10
15. Nicolau Penciu, jude de trib. în pens., Sibiu 5
16. George Adam, cand. de adv., Sibiu 2
17. Iulian Popescu, cassar, Sibiu 2
18. George Dima, prof., Sibiu 4
19. Dr. Nicolau Vecerde, adv., Sibiu 0
20. Florea Bozgan, adv., Caransebeș 4
21. Ioan Măcelariu, proprietar, Sângatin
22. Dimitrie Rebreaan, sergent-comptabil la reg. 51 în Cluj
23. Traian Roman, sergent-comptabil la reg. 51 în Cluj
24. Ioan Rebrean, sergent-comptabil la reg. 51 în Cluj
25. Paul Iovescu, controlor, Caransebeș
26. Dr. E. Dăianu, red., Sibiu 5

8 cr.; Alexandru Pap (Cehul-Silvaniei), 237 fl. 10 cr.; Simeon Orosz, avocat (Șimleu-Silvaniei), 236 fl. 36 cr.; Ioan Cheșeli, protopop (Napradea), 233 fl.; Vasiliu Pap, preot (Oarța-de-Jos), 215 fl. 63 cr.; Mihail Pap (Cuceu), 209 fl. 78 cr.; Mihail Bohățel (Supurul-de-sus) 205 fl. 49 cr.; Ioan Băncosu (Selsig), 200 fl. 65 cr.; Zaharia Varha (Bersu-de-sus) 199 fl. 84 cr.; Laurențiu Bran, preot (Séplac), 170 fl. 26 cr.; Ioan Baști (Chisfaleu), 168 fl. 73 cr.; Ioan Pap (Domniu), 167 fl. 84 cr.; Ioan Fülöp (Santeu) 159 fl. 81 cr.

Preregeri pentru popor în Orlat. Ni-se scrie: La inițiativa harnicului și neobositului preot Dion. P. Decei, au început a se ține și la noi în Orlat prelegeri pentru popor. Prima prelegere a ținut-o harnicul învățător Ioan Stoia în 1 Ianuarie n. a. c., vorbind despre 'Cum am pute noi Românii ajunge la o stare materială mai bună?'

'Mă rog să mă executați!' În zilele trecute s'a prezentat înaintea tribunalului din Belgradul Sârbiei țeranul Alexă Vucović și a prezentat o rugare prin care cerea ca să fie executat. Juzii credeau la început că au de a face cu un nebun, dar' la urmă s'au convins că țeranul își dorește moartea în urma sărăciei care îl chinăse prea mult. Și el a crezut că tribunalul e dator să execute pe toți aceia care cer aceasta. Colecta pe care în grabă i'au făcut-o juzii, l'a mai mângâiat pe s'ermanul țeran.

Avis. Trupa artistică engleză, sub direcția Sauersteig, își incepe astăzi, Marți, reprezentațiile în sala dela 'Gesellschaftshaus'. Mai pe larg în anunțul de pe pag. 4.

Știri mizerabile. Un funcționar din Budapesta strinzându-și nevasta în brațele altuia, în mânia răsunării i'a mușcat nasul.

— În comuna italiană Cassino a fost cutremur de pământ; nenorociri nu s'au întâmplat.

VIATA SOCIALA.

Din Caransebeș. Societatea română de cântări și muzică din Caransebeș, invită la concertul împreună cu joc, ce se va aranja cu binevoitorul concurs al d-șoarelor: Irma Neneștan, Silvia și Valeria Târziu, în presara de Sân-Vasiiu, 31 Decembrie v. 1898, în sala hotelului la 'Pomul verde'.

Membrii societății au intrare gratuită; pentru nemembri: de persoană 50 cr., de familie 1 fl. 20 cr. Începutul la 8 ore seara.

Program: 1. 'Andalusa', cor de bărbați de I. Vidu. 2. 'Nu plânge', de I. Murășan, pentru violină și cimbal, aranjat de A. Hüttner. 3. 'Serenadă', cor de bărbați de Marschner. 4. 'A căzut o rază lină', duet pentru voci de femei cu acompaniare de pian de C. Porumbescu. 5. 'Ce te legeni codrule', cor de bărbați de I. Vorobchieviciu. 6. 'Doi ochi', de G. Ventura, pentru cimbal aranjat de A. Hüttner. 7. 'Sub pajura dulă', marș de I. F. Wagner, cor de bărbați cu acompaniament de pian.

Mai nou. CRISA.

Pe baza împuternicirii primite dela M. Sa, guvernul a început tratativele, deocamdată cu disidenții. Ministrul-president baronul Bánffy a conferat lungă vreme cu Szilágyi, Csáky și Andrásy, cărora le-a comunicat dorințele coroanei.

Din parlament.

Pe când ministrii umblă să facă înțelegere cu opoziția, în parlament se continuă cu obstrucția. În ședința de ieri, Luni, s'au făcut patru votări nominale, referitoare la verificarea procesului verbal despre ședința din 4 Ianuarie. Astăzi au fost alte două votări nominale.

Bibliografie.

'Căldarul Poporului' — Voci de presă. — FLOARE-ALBASTRĂ. E anotimpul căldurilor.

Teatru orașenesc în Sibiu.

Mercuri, 11 Ianuarie n. Figaro bei Hof. Operetă în 3 acte, de Bohrmann și Rieger. Începutul la 7 ore seara.

Sosii în Sibiu.

Hotel 'Imperatul Romanilor': Baron Bothner, locot-mareșal campestru, Treuenfels, major, din Viena; Albert, proprietar din Sâncel; Brekner, fabricant din Tîrgul-Murășului; Olga Schulze din Budapesta; Turcu, hotelier din Blaj; Klein, veterinar din Bilac; Balásy, oficial din Cluj; Simson, Pireher, din Viena; Mátyás din Brașov, comerciant.

Poesiile, anecdotele, nugele, tot ce formează cuprinsul literar al căldarului, sunt scrise într-o limbă frumoasă, simplă, curgătoare, așa cum vorbește țeranul român.

Redactorii 'Tribunei', cari au redigat cuprinsul acestui căldar, pot să fie mândri de modesta lor lucrare. În tenul labor.

Așa modest cum este, 'Căldarul Poporului' va fi încă unul din putericele mijloace de educație națională, și ca Români trebuie să încurajăm tot ce se produce în direcția aceasta.

LIGA ROMÂNĂ.

'E un căldar dragut, interesant și instructiv, care n'ar trebui să lipsească din casa nici unui Român doritor de a fi în curentul afacerilor românești de peste munți.'

El conține o parte căldaristică și tarifară, obiceiuită în căldar, apoi urmează o serie de articole, cum sunt cele următoare: Dela 1848, Andrei Murășan (poetul anului 1848), Eu mi-s, șau și sunt Român, de I. Daru, Teară fără bătrâni, de dl V. A. Urechia, etc.

Sub titlul 'Rêvașul nostru', căldarul publică cronica întregă a cauzei naționale. O serie de bine reușite ilustrațiuni dau publicației un aspect cât se poate simpatic.

LIGA ROMÂNĂ DESPRE LUPTLE ROMANILOR.

Liga Română scrie următoarele despre broșura noastră 'Luptele Romanilor':

'Tribuna' din Sibiu a avut buna idee de a scoate în broșură 'Luptele Romanilor', o serie de articole publicate în numerele sale de toamnă de dl Doctor Romanus.

Alte cărți, apărute până acum în chestia națională privesc mai mult actualitatea, pe când lucrarea dlui Romanus îmbrățișează într-un breviar totul de actualitate.

Sub raportul acesta, ea vine oarecum să completească tot ce s'a scris în chestia națională de vre-o 7-8 ani încoace. În această rezidă totă cea mai bună și mai înaltă a cărții.

Deosebit autorul, pentru a a face pe cât se poate mai accesibilă a ovăi grije de a o feri de orice balast plictisitor și a-i da o limbă aleasă. Așa, că expunerea întregă nu e numai succintă, fidelă și clară, dar' ea devine și atractivă.

Aceste calități noue vor face de sigur ca lucrarea dlui Romanus să fie prețuită pretutindena. Mai ales în România, unde trecutul chestiei trase silvane e foarte puțin cunoscut. De aceea o și recomandăm cu toată convingerea și căldura, ca pe unica carte cu garul de a înroduce pe cetitor mai comod în deplina cunoaștere a chestiei naționale.

'Naționalitatea'. Societatea noastră 'Tipografia' a scos într-o elegantă broșură interesantului studiu de Max Nordau despre 'Naționalitate'. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor nostri limbajul frumos în care 'Rosmarin' al nostru a știut să-l îmbrace și gustat deja de cetitorii nostri, căci în 'Tribuna' s'a publicat mai înainte. Vorba era numai ca interesantele observații originale ale genialului autor să nu rămână resfirate prin atâția numeri de ziar, ci să fie colectate într'un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Aceasta a împlinit-o 'Tipografia' când a retipărit articolele din 'Tribuna' în broșura de față.

În estensiune de 40 pagini, tipărit frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură se trimite francoat pentru 25 cr. A se adresa la librăria 'Tipografia' societate pe acțiuni în Sibiu.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 8 Ian. n. 1899

Table with columns: Săminte, Grâu, Băntănesc nou, Grâu de Pesta, Grâu de Tisa, Grâu de Alba-Reg., Bacica, Grâu nng de Nord.

Table with columns: Săminte, Secară, Orz, Ovés, Cucuruz (porumb), Meiu, Irișcă.

Table with columns: Grâu, Cucuruz, Ovés.

rodute diverse

Table with columns: Săm. de trif., Oleu de rap., Uns. de porc, Slănină, Său, Prune, Licitar, Miere, Caară.

Curșii vicii din Sibiu.

Table with columns: Hârtie-monșă română, Lire turcești, Imperiali (15 R aur), Ruble rusești 100 R, Galbeni, Napoleon-d'ori, 100 Marco germane, Livre sterling.

Bursa de Budapesta.

Table with columns: Venta de sur ung., Imp. rusal ung., Amortisarea datoriilor cașilor ferate de Ost ung., Oblig. hârtie austriacă, Actiunile băncii austro-ungare.

Bursa de Viena.

Table with columns: Renta de sur 4%, Renta ang. v. c. 4%, Amortisarea datoriilor cașilor ferate de Ost ung., Oblig. hârtie austriacă, Actiunile băncii austro-ungare.

Bursa de București.

Table with columns: Casa, Renta rom. per 1875 5%, Renta română amort. 5%, Oblig. de stat C. F. R. 6%, Renta rom. Rural. conv. 5%, Scrișorii func. rom. 5%, Idea arb. 7%, Banca Națională (100 lei v. r. t. r.), Soc. Dacla-Roma. (250 lei v. r.), Soc. de Asig. Nst. (200 lei v. r.), Soc. rom. de asigur., Soc. rom. de com. (250 lei v. r.), Oblig. Casei Penitențiar, Agio.

Cronica zilei.

Sibiu, 10 Ianuarie

Avansări în armată. La Anul-Nu dintre fostii voluntari au fost avansați ca ofițeri 1844 însuși și ca aspiranți și ofițeri 845. Între aceștia și următorii Români:

La infanterie au fost avansați rangul de sublocotenent în rezervă u mătorii Români: Ioan Păcurariu del regimentul nr. 63, Eugen Bosniac del regimentul nr. 96, Octavian Vasu del regimentul nr. 31, Valeriu Dămășca del regimentul nr. 61, Aurel Florea del regimentul nr. 64, Constantin Căciulă del regimentul nr. 43, Ioan Pricu del regimentul nr. 50, Augustin Străighariu del regimentul nr. 31, Ioan Coțofan del regimentul nr. 63, Emil Cantor del regimentul nr. 10, Alexandru Murășan del regimentul nr. 37, Eugen Fodor del regimentul nr. 46, Stefan Petrilla del regimentul nr. 34, Theodaf Halip del regimentul nr. 41, Mihail Magherușan del regimentul nr. 31, Romulus Pop del regimentul nr. 51, Măximilian Cantor del regimentul nr. 3, George Dima del batalionul de vânători 23, Ioan Harambaș del reg. nr. 50, George Murășan del reg. nr. 62 și Aron Suciu del reg. nr. 62.

La cavalerie: Constantin cavaler de Onciul reg. hus. 14.

La artileria de câmp: Alexandru Barna reg. 18, Iulius Iacob 8, Vincențiu Perian 23, Rudolf Iordan 2, Iustin Miron 35, George Ciurcin 20, Valeriu Gaița 36, Vasile Arjoca 21 și Pompeiu Dragoș 3 (la artil. de cetate).

Aspiranți de ofițeri:

La infanterie: Nicolau Tanco 31, Aurel Chincaban 64, Iosif Angelina 64, Aurelian Halip 41, Victor Munteanu 50, Mordel Sbierra 43, George Morariu 63, Cornel Papp 43.

La artileria de câmp: Florian Tofan 33, Paul Bude 1 și Virgil Cioban 7.

Cadeți în rezervă:

La infanterie: Afilon Popovici del reg. 27, Sebastian Vlad reg. 40, Aurel Nistor 27, Atanasie Roșianu 50, Ioan Crișan 101, Dionisie Cimponeriu 86, Iosif Boțian 31, Ioan Pora 44, Demetriu Voina 50, Valer Năcoară 33, Alexandru Danescu 101, Anton Papp 32, Emil Dan 31, Stefan Man del bat. de vânători 1, Iuliu Szabó 84, Albin Brabeț 53, Iosif Spinar 99, Victor Stoian 2, Victor Pap 31, Benjamin Szabó 38, Aurel Crișan 33, Vincențiu Lușca bat. ven. 9.

La artileria de câmp: Dionisie Roman 36, Adrian Cristea 36, Nicolau Stoie 7, George Dubleş 12, Basiliu Crișan 35 și Paul Timar 6.

Viriliștii români din comitatul Sălăgeșii sunt următorii: George Pop de Băsești (Băsești), cu darea de 744 fl. 35 cr.; Vasiliu Mica (Someș-Odorhei), 377 fl. 56 cr.; Andrei Cosma (Șimleu Silvaniei), 354 fl. 98 cr.; Georgiu Fülöp (Santeu), 353 fl. 89 cr.; Dr. Georgiu Pap, avocat (Zelán), 339 fl. 15 cr.; Dr. Vasiliu Gyurkó (Șibou), 277 fl. 10 cr.; Florian Cocian (Cehul-Silvaniei), 255 fl.

Din Huedin primim următoarele:

În nrul din 3 Ianuarie 1899 al Tribunei a apărut un articol semnat 'Pedecă' și tractând despre stăruile din cercul administrativ al B.-Huedinului. Pentru a preveni ori-ce bănuială, ce ar pute isvori din împrejurarea, că eu sunt avocatul amintit în acel articol, țin a declara, că nu eu sunt autorul acestui articol, n'am nici o parte într'insul, nu știu nici măcar cine se fie 'Pedecă', — și nici nu am avut vîntur în public a unei cauze, care este înaintea forurilor competente în curgere și încă neisprăvită, cum este a notarului din Mărgău. Primiți, etc.

B.-Huedin, 4 Ianuarie n. Dr. Andreiu Pop, avocat.

Duel cu sfîrșit tragic. Dintr'o peartă de cafeana sublocotenentul baron Badini din Arad, a provocat la duel pe proprietarul Seidner. Acesta însă a răit așa de grav în duelul de Vineri pe fier, tăindu-i arterele dela mână, că țicrul a murit. Pe sicriul defunctului intrarul seu Seidner a depus o coiană cu inscripția: 'O întârziată stringe de mână dela S. Seidner.'

Populația Ungariei în Noemvrie.

Ceform statisticei oficioase în Ungaria s'a născut în luna Noemvrie 48.448, dire cari 1041 au fost născuți morți. Nuêrul total al morților a fost 34.138; pîr urmare populația s'a sporit cu 14.30 suflete. În decursul celor 11 luni ale anului populația s'a sporit cu 143.49. Mai puține nașteri au fost în Adeal.

Subjude pungăș.

Din nou s'a dat o urma unor ne mai pomenite pungășii le-a comis un funcționar maghiar: Subjudele Keszler János din Zomba a păgubit erariul în 93 de casuri, cfraudând suma de aproape 2000 florini.

Készler comitea pungășii în un mod orinal, demn de sistemul pungășesc cese practică în Ungaria sub stăpânia guvernului maghiar.

Cinșutul subjude încassa banii de pedepsă dela partide, și așeza frumos în propă sa pungă și apoi pentru cei pedepsiți extrada testimonii de pauperitate și 'b'rada acestora ștergea din oficiu p'ceapsa partidelor, dela care d-lui a înssat banii.

Sfîrșul domniei spaniole.

La 1 Ianuarie Spaniolii au predat insula Cuba Americanii. Când cisaul a bătut ora 12 — ultim oră a domniei spaniole — steagurile spaniole au fost înlocuite cu steagurile mericeane și tunurile de pe corăbii au at salve de onoare. În sala ceteței Cubi reprezentanții spanioli și americani a ținut vorbiri și cei dintâiu au predat dmnia celor din urmă.

Generalul german Castellan, după ce a predat țel generalului Wede, s'a dus între oferi și cei decepționați a zis: 'N'am alțea fire de p'r în cap în câte lupte am fost, dar' nici-când n'am fost atât de p'ocupat ca în momentul acesta.'

Grupa de artiști englezi

sub direcția dlui Sauerteig

și începe reprezentațiile azi și Mercuri în „Gesellschaftshaus“.

Programul este foarte variat și amuzant.

Amintim:

Cel mai renumit șerpe-om **Charles Lommy.**

Vorbitorul din pânzele **Hamilton** cu păpușile lui, reprezentație nouă.

Cel mai bun Gentlemen-Jongleur **M. Fochs.**

Cele trei găște dresate.

➡ Mai amănunțit în placate. ➡

[10] 1-1

Sz 2863/1898.

[11] 1-1

Arveresi hirtetményi kivonat.

A százszebesi kir. járás mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Morár Elisabeta végrehajthatóan Ordean Inon végrehaj-tást szenvedő elleni 105 frt 46 kr. tőke kö-vetelési és járulékaí iránti végrehaj-tási ügyé-ben a százszebesi kir. jbiróság területén levő Százszebes községben fekvő százszebesi I. rész 356. sz. tkbe A + 1-7 rend. 1555/2., 1982., 2080., 2301/1., 2301/2., 2302., 2303., 2304., 2445., 3481., 1577. hrsz alatti ingatlanokra az 1881. évi 60. t. cz 156. §-a és d) pontja értelmében egészben és birtok testenként 298 for-intba a százszebesi I. rész 803. sz. tkbe A + 1-14 rend. 264., 265., 273., 1569., 1580., 1701/7., 1701/1. á., 1702., 1735/5., 1819/1. 1821/1., 1934., 1937/1., 3735., 3742. hrsz. alatti ingatlanokra birtoktestenként.

Az árverést 259 frtban ezennel m galla pitott kikiáltási árban elrendelt és hogy a fen-nebb megjelölt ingatlan az 1899. évi márczius hó 11-én d. e 10 órakor százszebes községben megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezési szándékozók tartoznak az in-gatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett ár-folyamat számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. keft igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékok képes érték-papirban a kiküldött kezéhez letenni, a vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a érte-mében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelye-zéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

A kir. járásbíró-ság mint tkkvi hatóság. Százszebesen, 1898. évi december hó 2-ik napján.

Demsinszky Gy.,
kir. aljbíró.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni în Sibiu:**

Lupta pentru drept

de **Dr. Rudolf de Jhering**
traducere

de **Teodor V. Păcățian.**

Prețul 1 fl. v. a.

Această carte ar trebui să o citească și studieze

➡ **fiecare Român,**
➡ **luptător pentru**
➡ **dreptul național.**

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Istoria Transilvaniei”

de **George Barițiu.**

Monumentalul op al regretatului nostru isto-ric: „Părți alese din istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă”, se poate procura de acum

➡ **cu preț redus!** ➡

Volumul I.

broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.

Volumul II.

broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Volumul III.

broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Opul întreg:

broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 — șase florini și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Această carte n'ar fi iertat să lipsească din casa nici unui bun Român.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A așit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

↳ **însoțiri de consum, de vânzare, de vieri, de lăp-tării etc. și instrucțiunile trebuincioase.**

Îndreptare practică

pentru

↳ **înființarea și conducerea de astfel de însoțiri**

de **F. W. RAIFFEISEN.**

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania”

EDITURA

„Realul” rem. de agricultură din comitatul Sibiuului” (280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr ecomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia”,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

„Foaia Poporului”,
este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

„Foaia Poporului”

ese în fiecare Duminică, în format cuar mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, nformativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte să poată-bona această foaie

„Foaia Poporului”

va costa numai 2 fl. pe anul întreg sau 1 l. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prinmandate postale la

„Tipografia”, soc. p acțiuni, Sibiu.

»Tipografia», societate pe acțiuni în Sibiu.

După-ce ninge

omul cu rînduială

își cumpără cãlindar.

Ce fel de cãlindar? Binevoitori a alege din cele-ce urmează:

1. „Cãlindarul Poporului” anul XIV., bogat ilustrat, popular, cu tendențe naționale. „Revașul nostru”, rubrică unică la cãlindarele românești, conținând cronica întâmplărilor de peste anul trecut. Toate foile l-au laudat.
20 cr.
(5 cr. porto postal).

2. Cãlindarul „Minervei” anul I. Primul și mândrul product al noului institut de arte grafice „Minerva” (Filip, Morolan, A. C. Popovici și Tălășescu) în București, împodobit cu multe ilustrațiuni și tablouri colorate. Material bogat, instructiv și distractiv, cu tendențe naționale. Atât prin cuprins cât și prin formă e merit a deveni cãlindarul aristocrației intelectuale și a elitei române.
80 cr.
(10 cr. porto postal).

3. Cãlindarul revistei „Lumea ilustrată” anul VI. Cãlindarul cel mai bogat în ilustrațiuni actuale de interes românesc și de cele din lumea mare. Interesante ilustrațiuni din călătoria Regelui Carol la Petersburg. Portretele tuturor suveranilor, ale actualilor miniștri din România. Portretele tuturor senatorilor români, etc...
70 cr.
(10 cr. porto postal).

Comande se pot face la

„Tipografia”, societate pe acțiuni,
în Sibiu, strada Poplăcei nr. 15.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu

Strada Poplăcei Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei”.

- Pădureanca. Novellă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcălă și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Tein legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcăritul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărătnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Rikstém de mamă. Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exem-plar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunicul de Bojona Némcová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exem-plar cu prețul redus dela 1 fl. sau 8 lei la 80 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni. Ghicitori, intrăguri și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare. Poveste franço-esească de Eleonora Tănăsescu, după A. Ge-nevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Conșoțota. Poveste de I. T. Mera. Un exem-plar 8 cr. sau 16 bani.
- Un peștor îndărătnic. Novellă de Bjönstjerne Bjönson. (1886). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Țeară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire
librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Doriți se cetiți

un interesant

Foman?

Vi-se recomandă

„Castelul din Carpați”

— Roman din vieța poporului românesc din Ardeal. —

de

Jules Verne.

➡ Premiat de „Academi franceză”. ➡

Traducere, — unica autorizată de editor-proprietar francez — făcută

de

Victor Onor.

Acest volum apărut tocmai acum, are 55+XII. pagini, în octav mare, de o eleganță rară la cărțile românești, și este împodobit cu

➡ **26 ilustrațiuni** ➡

admirabile, executate după **oliseuri din Paris.**

Prețu:

Edițiunea populară: 80 cr. - 5 cr. porto postal.

Edițiunea de lux: 1 fl. 20r. + 10 cr. porto.

Edițiunea de lux compactă 2 fl. + 10 cr. porto.

Cel mai potrivit cadou e un „Castel”.

A se adresa direct la

Librăria „Tipografiei”, soc. pe acțiuni,
Sibiu, strada Poplăcei nr. 15.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu.

Novițe!

Cadou

ocasional!

LIMBA FLORILOR.

— de amor și amiciție. —

Simbolul naturală a celor mai favorite
flori, cupusă după explicările orientalilor
de

Un amoresat.

Acest dum, în format drăgălaș (32^a) imprimat pe
hârtie elină, în două colori, negru și albastru,
elegant compactat în lux, este

cadou potrivit

peru tinerime, mai ales pentru fetețe.

În legătură de mătă colorată, tabla titlului imprimată cu aur.

Prețu unui exemplar 50 cr. — 1.50 lei.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.